

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendőek be.
 Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztély P. kereskedéseiben
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautóza szögletén, Csapó S. kereskedésével
 szomben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László
 könyv- és Keresztély Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstejn és Vogelmöl (Neuer-Markt 11 sz.),
 Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Süddeutsche
 Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyiltér sora 20 kr.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“

1872 szeptember 1-jétől mindennap egész nagy íven jelenik meg; előfizetési díj: egész évre 12 frt., félévre 6 frt., évnegyedre 3 frt. o. ért.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizető után tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Pest, november 11.

—tr. A képviselőház ma igen rövid ülést tartott. Az elnöki előterjesztéseken kívül, s a mult ülésben a véderővel kapcsolatban lévő törvényjavaslatok tárgyalására kiküldendő 15-ös bizottságra a mult ülésen történt szavazás eredményének kihirdetésén kívül nem is volt az ülésnek egyéb tárgya. Különösen két dolog vonta magára a képviselőház figyelmét. Az egyik dr. Emmer Kornél pesti kir. vizsgálóbíró átirata volt, melyben a pesti kir. törvényszéknél folyamatban levő okmányhamisítási ügyben Vojnits Barnabás választási jegyzőkönyvét kéri kiadatni. A választási jegyzőkönyv egyszerűen kiadatni határozatott. A másik kiválóbb momentumot Osernatony Lajos egy interpellatioja képezte, melyben Batagliarini kinevezése, illetőleg az annak ügyében kiadott miniszteri rendelet iránt vonatik kérdőre az igazságügyminiszter. — Batagliarini ugyanis a kir. táblához neveztetvén ki, midőn az esküt előtte magyar nyelven akarták felolvasni kijelenté, hogy a magyar nyelvet nem érti s kérte az eskümintát németül felolvasatni, mi természetesen megtagadtatott. Később azonban, úgy a hogy, utána mondta az eskümintát magyarul. Referálásra kerülvén a dolog, németül akart referálni, mi szintén megtiltatott, a mire elhagyta a tanácstermet s többé nem jelent meg, időközben azonban egy igazságügyminiszteri rendelet küldetett a kir. táblához, melyben annak meghagyatott, hogy Batagliarini Pált németül engedje referálni mindaddig, mig magyarul megtanul. — Ez képezte az interpellatio tárgyát, melyet az egész ház, pártkülömbőség nélkül, nagy indignatióval hallgatott végig. Az igazságügyminiszter meggyőződhetett, hogyha a dolog csakugyan úgy áll, mint elmondattott, a ház a választ bizonyára nem fogja tudomásul venni.

Az ülés befejezte után az osztályok kezdék tárgyalni a főváros rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Három napot számitanak az osztályok, két napot a központi bizottság tárgyalására, úgy, hogy a jelentés pénteken — szombaton a ház elé fog kerülhetni s a szabályszerű 3 nap közbenjöttével hétfőn, vagy kedden tárgyalhatatik.

A mint értesülve vagyok, a miniszterelnök az ezen ülészakban elvégzendő tárgyakra nézve azon véleményben van, hogy a budget után közvetlenül a választási törvényt, és a clóturáról szóló törvényjavaslatot akarja keresztülvitetni; a budget előtt tárgyalandó törvényjavaslatokon kívül egyebet semmit. E szerint elmaradnának a legfontosabb reformkérdéseket tárgyaló törvényjavaslatok. Mondanom sem kell, hogy e terv ellen a párt kebelében érélyes felszólalások történek.

A „Kelet“-i (B. K.)-nak figyelmeztetésül.

(Ss) Ha ön t. cikk író ur, az ultra intenciók ellen készül sikkra szállani, sorait ne hozzánk intézze, mert azt, a ki az 1848-ki törvények alapján minden felekezetnek egyenlő jogot követel az autonómiában is, csak a hűség nevezheti ultrának.

Evvel azokhoz kell fordulnia, kik önnek a

„Kelet“ 261-ik számában megjelent occupatiojában benne hagyták a „Kelet“ álszabadelvűségéről és türelmetlenségéről tanuskodó eme sorokat: „Természetesnek találjuk, hogy az ultrakatholikusok többek közt szoroson ragaszkodnak ama hasonlósághoz, melyet saját és más egyházak közt keresnek, hogy ez által am azok kiváltságait ön maguk részére is megköveteljék.“

A harist szaváról!

Tehát némely felekezetnek legyenek kiváltságai a joggyenlőség korában is. Ép ezt követelik az ultramontánok Bajor- és Poroszországban is.

Az ilyen szabadelvűségért nem adunk mi egy árva barabolyt sem.

Rosszul corrigáltak! Hát még ott, a hol (B. K.) így folytatja: „Az autonómia megnyerése végett, hivatkoznak mások autonómijára“ (t. i. az ultrakatholikusok.) Itt azonban két kérdés üti fel magát: (több lesz kétfőnél!) először hasonlók-e (!) azokhoz azok, kik az önkormányzatot követelik? Milyen okos. Kérdés! Már hogy ne lennének hasonló az ultrakatholikusok (az ultrakatholikusokhoz). Ha Pécsét valahogy felállná a harmadik egyetem, Cathedrát kell kérni — csupán börtösekévé kedvém. Akézetjő! Előre! A teljes önkormányzatot a nem-ultrakatholikusok, köztük mi is követeljük, nem kiváltság gyanánt, hanem törvényadta jogunk alapján. Így csinálják a planumot tul, különben csalódní fognak még jobban.

(B. K.) azon állítása is badarság, hogy a „Kelet“ „elfogadja a kihívást“ Ép ez a (B. K.) támadott fakarddal (s úgy látszik újabb fegyvere sem lesz aczélből); ő volt a ki minket gyanusított s most is e mesterséget folytatja a „röpiratosztogatók“ meghagyásából.

Mi már akkor megmondottuk (B. K.)-nak hogy érten állításai, gyanusításai czáfolatra nem érdemsek; utóbb önállóan elmékedtünk azon dolgok felett, a melyeket ő is érintett volt, de nem értett akkor, s nem tanult meg azóta se.

A mi vallási türelmünk, szabadelvű felfogásunk nem irányul mások jogainak, javainak megcsorbitására.

Mi soha egyetlen soral sem vitattunk vagy védelmeztünk oly elveket, melyek a vallási szabadsággal és joggyenlőséggel ellenkezének; a ki az ellenkezőt állítja, nem tudja mit beszél, mert állítását még akkor sem lesz képes bebizonyítani, ha 100 röpiratot vesz segélyül a böngészetnél.

Abból, hogy a katolikus egyházban más a viszony a világi hívek egyeteme s a hierarchia közt, korántsem lehet arra következtetni, hogy a katolikusok teljes autonómiát nem élvezhetnek; hanem csak azt lehet vitatni, hogy az önkormányzat gyakorlatában másként oszlik meg a befolyás a világiak és egyháziak között.

Mások „szoldjába szegődni“ csak szolgálalkúek szoktak, e sorok írója pedig meggyőződése ellen soha egy szót sem írt, imi nem fog, iratni sem enged, és csak sajnálni és megvetni tudja azokat, kik elfeledik a német szöllumot: wie der Schelm ist, so denkt er!

Ezt vegye válaszul B. K. az ő I. cikkére. Várjuk a bizonyítást; ha a sok szalmában szemre is akadnánk, majd felmutatjuk Magyarországnak. Vigyázzon azonban a „Kelet“ az ő szabadelvűségére, mert ultramontán színére találjuk kifordítani.

Baróth és nov. 6-a.

A nyájas olvasó előtt ismeretes dolog hogy Baróth a természet annyi áldásaiban gazdag Erdővidéknek nevezetes pontja. Geographiai fekvése, értelmes lakosainak hazafias készsége, egy a szellemi, mint a nemes irányu reális élet fokozatos fejlődése, az újabb időben igazán Erdővidék fénypontjává emelked.

Ha hitelt adhatnánk ama regényes elbeszélésnek, mely Baróth eredetét a mongolok borzasztó dúlásainak idejére viszi vissza, midőn a vad hordák elől bujdosó szerelmes pár az erdőik rengetegéből kibontakozva, a mai Baróthnak veté meg alapját; úgy bátran elmonnhatnók, hogy az idő folyamában még a vallásos rázkódásokat is átélte mezővárosocskák sok megpróbáltatásokat láthatott. Ős székely jellegét azonban — daczára az időök változatos catarstropháinak — oly híven megőrzé, hogy Attila hunjainak tisztább utódaik alig találhatnók fel másutt is. És ha az ő typhus annyi kegyelemel őrző, oly sok századat átküzdött Baróth városának voltak örömben megszentelt napjai, akkor nov. 4 kiválóan az vala. A magas kormány messzelátó intenciója Baróthon gazdasági szakosztályal megtöltött állami felső népiskolát hozván létre, az intézet ünnepélyes megnyitása épen nov. 4-én történt. E napon a vidék minden részéből összesereglett nagy számú közönség d. e 10 és 11 óra között a város ház termébe sietett, mivel az intézet helyiségében az ünnepő közönség befogadására elég tágos terem nem vala. Megjelentek az ifu intézetnek új növendékei is a fent írt helyen tanítóik vezetése alatt, szám szerint 40-en. Legelsőbben kir. tanácsos és tanfelügyelő Antalffy Károly szólalt fel. Ékes, lelkes beszéde valóban megdobbantá Erdővidék szívet. Élénk vonásokkal festé az új intézet létrejövételének történetét, a kormány áldozatkészségét, és elmondá, hogy gr. Kálnoki Dénes Három- és Miklósvárszék főispánja, minő őszetlen, hazafias buzgósággal dolgozott a tudományok ez új templomának felállításán. Lelkesité a hallgatoságot, a nevelés szent ügye iránt. Elmondá, hogy ma a 19-ik század rohamos áramlatában többé nem a nyers erő biztosítja a nemzeti önállóságot, s teszi a népeket kifelé hatalmassá, s befelé virágzóvá, — hanem a tudomány.

Végül a tanító testülethez intézett lelkesítő szavakat. Ezután főispán gróf Kálnoki Dénes meleg szavakban buzdítá a gyűlést az új intézet pártolására, igérvén pártfogását maga is. Végül kath. esperes Sz. J. és ig. B. J. szóltak, amaz egyháza nevében üdvözölé az összegyűlt és a nevelés iránt érdeklődő hallgatoságot s az ifu intézetre Istennek áldását kéré, ez elmondá az intézet célját, elsőrolá a tanítandó tantárgyakat s élteté a királyt és a hazát. B—ó.—

Legújabb táviratok.

Páris, nov. 11. A jobboldali képviselőknék Versaillesban tegnap tartott s nagy számmal látogatott gyülekezete egyhangulag elhatározá, hogy a köztársaság kikiáltását nem fogadják el és a bordeauxi egyezményhez hívek maradnak. A jelen voltak vonakodtak továbbá az alkotmány-kérdésekbe bocsátkozni, mielőtt formasierinti indítvány nem adatik be. A hivatalos lap megerősíti, hogy Thiers üzenete csak szerdán fog felolvasatni.

Belgrád, nov. 11. A fejedelem az udvarral ide vissza tért.

Boston, nov. 11. A tűz 25 óráig tartott; 70 acre teren dühöngött. A kár 100 millió körül megy. Éjjelután a légszesz explosiója következtében újra kitért a tűz, de csakhamar elfojtatott. Boutwell táviratilag megígérte a segélyt. A segélyezés végett mindenütt meetingek hivattak össze.

Pest, nov. 12.

— r. A kényuralom halálra kintott martyrjainak száma egygyel ismét szaporodott. Tólvölgyi Titusz, a 48-ki törvények alapján létrejött közösüges esküdtzék által elíteltetett. Egyéb nem történt vele. A birságot azonban, mely reá kirovatott, nem birta meg hazafias lelke, s megjelent egy felhívás, mely adakozásra szólítá fel a nemzetet a martyriumra itél szerencsétlen hazafi birságának fedezésére. A kényuralom üldözöttje a szegény, így festé le a felhívás Tólvölgyi Tituszt, a kin-szenvedőt, ki, mert egész életében, minden csepp vérével, gondolatjának minden szikrájával a szerencsétlen, elnyomott, leigázott népet szolgálta, illő, hogy a nép fizessen helyette, ha véletlenül megszorul. És ott állottak a felhívás alján Áldor Imre, Törs Kálmán, Bakcsi Ferencz, Csávolszky Lajos, Hollós László és Biharország legnagyobb hangu democratá honfia: Csanády Sándor ő nagysága. Hogy is ne hitt volna az a szegény bárgyu nép ennyi sereg urnak; hogy is ne tette volna össze legutolsó filléréit is a szegény martyr kinjainak enyhítésére.

A felhívás megjelent, szétszórtatott, — s Tólvölgyi Tituszon látni lehetett a biztos siker kéjmmorát.

Egy közösüges, a kormány zsebjéből élő, hazaáruló lap az „Ung. Lloyd“ azonban egyszerre elrontotta a tréfát. Nem tett többet, csak megírta szépen, hogy a kir. főügyész a a felhívás aláíróit sajtó porbe fogja.

És erre csakhamar megkezdődött a retirada.

Áldor, Törs, Bakcsi, Csávolszky egyszerre csak kijelentik, hogy nevük „tévedésből“ került a felhívás alá. Az egyik látta ugyan a felhívást de nem helyeselte, a másik nem is látta, — de aláírni — egyik sem írta alá. Ezt jelentették ki unisono.

A dolog nagyon érdekes, érdekes különösen annyiban, hogy mily eszközökkel szokták a mi legnagyobb száju honfaink, a népet tudva, akarva, szándékosan tévutra vezetni egy pár nyomorult forintért.

Csak az a csodálatos, hogy végre is nem sokalja meg az a szegény, félrevezetett nép ezen a fenytőbiróság hatáskörébe vágó üzelmeket, melyekkel egy a nép bizalmára intézményezett, meghamisított giróval ellátott váltó hozatik forgalomba, melynek világos célja a népet kizsebelni!

Ugyan hát ki írhatta azt a felhívást?

Utóvégre kisül, hogy Tólvölgyi maga festette le benne önmagát s praesentálta becses személyét martyr gyanánt.

A kényuralom üldözöttje, vérig kintott szegény véres vértanu! kit hazafisága arra visz, hogy néhány rongyos közösüges osztrák bankóért bolondítsa az általa oly hűn és önfeláldozólag szolgált, a kényuralom által utolsó véres verítékekkel keresett filléjétől megfosztott népet! kit önérzete nem tart vissza attól, hogy mások nevével vissza éljen!

Szegény haza, még szegényebb nép, melynek ily kronikások írják meg a nemzet legbecsületesebb, legiszább fegyverekkel vívott önvédelmi harczát, s történelmének legutolsó korszakát.

Tordamegye bizottmányi gyűléséről*)

Mult hó végső napjain soron kívül tartott szokatlanul népes bizottmányi ülésünkben a főispán távollétében Miksa Elek alispán erélyes elnöklése alatt új és függőbe lévő tárgyak nagy halmaza tárgyalatott le.

Az alispáni jelentés fontosabb részleteit külön rovat alatt közöljük.

A községi szervezet végrehajtásáról készült munkálatok megvizsgálása után a nagy és kis községek szabályrendelete, s a jegyzői vizsgákra vonatkozó instructio állítván meg a három szakba sorozott tantárgyakra való tekintettel, ahoz értő egyénekből három külön vizsgáló bizottság lett ki-nevezve. Mikép fognak ezen vizsgák megelőző oktatás, vezérkönyvek hiányában, s általában az ügyrenddel való ismeretlenség mellett mind a pályázók, mind a vizsgálatot vezetőik részéről végrehajtatni, az az ő gondjuk; elég, hogy a törvény betűjének elég lesz téve.

Trefort és Pauler minisztereknek üdvözlő, gr. Péchy Manóknak hálaírat decretáltatott. Elégtételül szolgált nekünk, hogy azon férfiu, ki az erdélyi nép szívében emelt magának kőnél és ércnél erősebb s tartósbb emléket kormányának bölcsessége, s nagy-szerű hazafi áldozatai által, azon férfiu iránti tisztel-et s hála kifejezésének méltányossága, s erkölcsi kényszerűsége a baloldal vezérszónoka által a leg-melegebb szavakban lőn elismerve. Virtutem in co-lumen odimus, sublatam ex oculis quaerimus in-vidi.

Szebenszék átirata következtében a német földről kiűzött Jezsuiták ellen a megye felir az országgyűléshez, s erélyes intézkedést kér, nemcsak arra nézve, hogy a jezsuiták hazánkba be ne bo-csáttassanak, hanem arra nézve, hogy bár mi név és cím alatt talánának valahol a magyar földön lappangani, onnan mi előbb és végkép eltávolítás-sanak.

Az iskolatügy szintén komoly és behatótanácskozás tárgyát képezte; míg egyfelől a megyei tanfelügyelő erélyes intézkedést kér tétetni, hogy a törvény ér-telmébe a szülők kényszerítés útján is jártassák gyermekeiket iskolákba — a megyei szolgabírók másfelől, ott a hol azok bár gyéren és névleg lé-teznek, felette szomorító képét nyújtják az isko-láknak.

Sem a tanítók egyénisége, képessége, buzgósága, sem az iskolák kül és belső be-rendezése nem élesztheti fel a szüléke a kellő bi-zodalmat, s általában a hol már több év óta létezik az iskola valamely községben, nem tünteti fel a köz-ség lakosságánál azon értelmi s erkölcsi hatást, me-lyet attól várni kell. — A bizottság a törvényt is tiszteltemben kívánta e tekintetben tartatni, de felkér-te az alispánt is, hogy a nevelésügyet figyelemmel kísérje, s évenként arról körülményes jelentést tegyen.

A mezőszéki egyik kerületben az adóbiztos el-len felmerült panaszok miben állásának megvizsgálá-sa alispánra bízott, de ha valamely község adó-kötelességét évek hosszú során át oly hanyagul teljesíti, hogy adóhátraléka a 30 ezer forintot meg-haladja, s a pénztárnoknak törvényszabta köteles-sége az adót behajtani, hogyan fogja orvosszerét feltalálhatni az alispáni bölcsesség oly bajnak, mely-nek az egy fizetésen kívül más remediama nincsen, mi megfogni nem tudjuk.

Végül azt kívánjuk megjegyezni, hogy nem-csak az országgyűlésen látszik a házrendszabályok revisiójának szüksége indokoltnak, nálunk is na-ponta érezhetőbb lesz a házrendszabályok alkotásának szükségessége. A ki a szabadsággal karöltve járó rendet tiszteli, az nem irtózhatik a rendes és a köl-ösonős joggyakorlatot biztosító s éppen önköltta szabályoktól sem.

A szólás-szabadság szép és dicső egy jog — de ezt sem fenntartani, sem gyakorolni megfe-lelő czélyszerű szabályok nélkül nem lehet.

r. l.

Az olasz hadsereg szervezése.

A hadügyminiszter két javaslata, melyeket a hadsereg reformjára vonatkozólag az olasz parla-ment elé terjesztett, legközelebb került tárgyalás alá az illető vizsgáló bizottság kebelében s mint az „Italie“ írja, az egyik, mely a territorialis rendszerre vonatkozik, a bizottság által egész kiterjedésében elfogadottat s így a kerületek ujbe-

rendezése bevezetett ténynek tekinthető. Lesz tehát e szerint az egész országban 7 katonai fő-parancsnokság, 16 kerületi parancsnokság, 62 kerület. — A tüzérségre nézve 6 territoriális pa-rancsnokság, 12 territoriális igazgatóság. A sar-díniai csapatok parancsnoksága a bizottság meg-állapodása szerint a római főparancsnokságra ru-háztatnák.

A bizottság javasolja továbbá, hogy szabad-ságában állhat ugyan a kormány a kerületek számát szaporítani, de ne változtathassa a jelenleg fenálló kerületek székhelyeit.

A hadügynek a hadsereg szervezésére vo-natkozó másik javaslata szintén élénk támogatásra talált a bizottság kebelében. Különösen kitűnőnek találták egy törzskari bizottság felállításának esz-méjét, valamint azt is, hogy a tüzérségi és mérnök-kari bizottságok egy bizottsággá olvasztassanak.

Elfogadta a bizottság a hadügyér azon ja-vaslatát is, hogy a tábori tüzérség 100 útegéből álljon egyenként 8-8 ágyúval, mely szám azonban 125-re lesz emelendő azon mérvben, amint azt a katonai létszám és az ágyúk szaporodása meg-engedi.

A bizottság követeli, hogy a tábori és vár-őrségi tüzérség két határozottan elkülönített had-testre különíttessék s javasolja, alkottassanak spe-cialis helyőrségi tüzérsapatok, melyek a felette nehéz kezelési várággyukkal való bánással megis-merttetessenek.

Végre a mi az alpesi határok megvédését il-leti, a bizottság itt azon nézetben van, hogy e czélra a legelőnyösebben fel lehetne használni a vadász csapatokat, melyekbe különösen e vidékek-ke ismerős katonák vétetnének fel.

Szóval a bizottság elfogadta az új hadszer-vezet főpontjait és lényeges alkatrészeit s oda vitte a minisztert, hogy utólagos megbeszélés után ez mind elfogadta a bizottság módosításait, melyek is egybefoglalva a következők:

A tiszték mind együtt véve egyetlen katego-riát képezzenek, s a tényleges és a melléksze-mélyzeti tiszték között eddig fenállott különbség eltöröltessék. Ez intézkedés igen előnyös lenne az orvosi és állatorvosi stb. tisztékre nézve.

Az alhadnagyi rang fentartatnák; azonban béke idején csapatonként csak egy alhadnagy lenne két hadnagy mellett, míg háboru esetén minden csapat még egy második alhadnagyot kapna, ki az egyévi önkéntesek közül nevezetnének ki.

A miniszteri reformtervezet ujtásai között leginkább lekötötte a bizottság figyelmét a tábor-nokok előmozdításának korlátozása, s noha jelen-leg két tábornoki állomás van üresedésben, a bi-zottság nem mutatott ellenszenvet ez intézkedés irányában.

Az új keretek 5 tábornokot, 42 altábornokot és 82 ezredet, azaz összesen 129 főtitstet fogla-landnak magukba. A bizottság elegendőnek ítélte e számot, valamint azon nyolczvan ezredet is, mely-ből az olasz gyalogság jelenleg áll. Az altisztékre vonatkozólag szintén elfogadottat a hadügyér ja-vaslata.

A hadügyi reformról szóló bizottsági jelentés még számos érdekes módosítást sorol fel, melyek kétségen kívül a hadseregnél is kedvező fogadta-tásra találnának, mint a melyek jólétét és dicső-ségének öregbítését czélozzák.

Számadási kivonata

az „erdélyi kölosönös jég- és tüzkarmentő társu-latnak“ 1866—69 évek alatti munkálatáról.

I. Bevételek.

Biztosított összeg: 4.902,093 ft 57 kr.
1865. évről számadási maradvány áthozata:

Jégkár elleni biztosítási tartalékban 5097 ft 40 kr.

Folyó tüzkár elleni biztosítás utáni díjfenha-gyásban 35,000 ft.

Tartalékban 13,883 ft 40 kr.
Segélyalapon 254 ft 17 kr.

Letétosztályban tőkésített 15,858 ft 12 kr.
Összesen: 70,093 ft 09 kr.

Visszairása a 124 tüzkarosult tagnak kifize-tésre utalványozva volt 25,598 ft 1 kr.

Visszairása a 298 tüzkarosult tagnak bejelen-tésére kárfödözésül előirányzott 61,160 ft.

Folyó bevételek.

Befiz. összeg. 598.321 ft 69 kr.
1866 apr. 4-ig anyakönyv 95344—96585
számig biztosított összeg utáni díjban 7275 ft

64 kr. tartalék tőkében 238 ft 05 kr. okmány il-letékben 720 ft, össz. 8233 ft 69 kr.

Kamat és apróságokban (Pag. 194.) 654 ft 45 krajczár.

Czímablácskákban (Pag. 202.) 22 forint 50 krajczár.

Díjpotban (Pag. 208.) 1866 és 1867-ben 5216 ft 92 kr.

Eladott pénztári szekrényért 600 ft.

Előlegzések:

Az első m. általános biztosító társaságtól Pesten 1500 ft.

Gr. Mikó Imre ur ő nmltől 1000 ft.

Kulisseky Jánostól irodabér éshivat fizetésére. 1684 ft 55 kr.

Kiegyenlítő pénztári tartozás 5134 forint 69 krajczár.

Főössz.: 180,897 ft 90 kr.

II. Kiadás.

1866 april 3-ki rk. gyűlés által az intézet működése megállítása s ekként födezendő szükség, letek megváltoztatása miatt az 1866 február 26-ki rendes közgyűlés által a működés fentartása mel-lett megállapitva volt s számadási „bevetelbe“ tett 70 kr. kirovandó díjpotmennyiségnek leírásáért 62073 ft 30 kr.

Abból kifolyólag: az utalványozva volt 25 ezer 598 ft 1 kr. tüzkarterítésekben kitisztázásért 1866 april 3-ig 67 tagnak 15496 ft 96 kr april 4-től év végéig 3 tagnak 368 ft 56 kr. 1867-n s később 14 tagnak 2599 ft 35 kr. össz. 18 ezer 464 ft. 87 kr.

Maradt még függőben: a) 7311 ft 30 kr.

1865-ben bejelentett 298 tüzkarosult tagnak előirányzott és 61,160 ft-ra rugni vélt szükséglet-ből 1866 april 3-ig 9 tagnak 676 ft 92 kr. azon-tul az év végéig 14 tagnak 2003 ft 99 kr. 1867-ben s később 17 tagnak 2546 ft 29 kr. összesen: 5227 ft 20 kr.

maradt még függőben: b) 42,719 forint 88 kr.

Tüzkarterítés régebbi időből 1 tagnak 2,453 ft. 2 kr., 1866-ik évbeliek 11 tagnak 1.586 ft. 89 kr.

maradt még függőben: c) 3,215 ft. 67 kr.

Letét osztálybeli tüke visszafizetéséért 1866.

april 3-ig (P. VI. 132) 2,674 ft. 61 kr.

„ april 4-től évvégéig 3,111 ft. 97 kr.

„ 1867-ik év alatt 182 ft. 94 kr.

Összesen: 5,969 ft. 52 kr.

maradt még függőben: d) 10,626 ft. 75 kr.

Közczelokra adományért (P. 220) 115 „ „

Biztosítási díjlezámitolásért (Pag. 212) 1,055 „ 63 „

Becsü.-oltás- s utiköltségeikért (Pag. 213) 1,184 „ 12 „

Ügyvivők illetményeiért (Pag. 110) 1,103 „ 12 „

Okmánybélyegeikért (Pag. 199) 61 „ 25 „

Postabérért 1865-ből utórész, 1866-ban és későbbekért (Pag. 215) 1,793 „ 15 „

Szállásbér, irodaszemélyzet fizetése s ujabbak jutalmazása 1866 és 1867 15,989 ft 5 kr.

Iktatás s nyomtatás (Pag. 210.) 1866. és 1867-ben 339 ft 18 kr.

Fűtés, világítás, írószerek s apróságok (Pag. 207.) 261 ft 44 kr.

Állampapírok árfolyam leírásáért (Pag. 216.) 826 ft 53 kr.

Czímablácska fektetett összegért (Pag. 201.) 4147 ft 74 kr.

Czímablácskában ügyvivőktől visszaküldöttekért (Pag. 223.) 210 ft 60 kr.

Czímablácskában ügyvivőktől leirottakért (Pag. 224.) 2121 ft 55 kr.

Összesen 6479 ft 89 kr.

Az első magyar ált. bizt. társaságnak koc-zkázatok átadásaért 30,124-ft 29 kr.

Ügyvivők tartozásából fennmaradt követel-ményben 16.727 ft.

Központi pénztári maradvány 9023 ft 45 kr.

Főössz.: 180,897 ft 90 kr.

A rabszolga kereskedéséről.

A sz. jamesi kabinet közelében sir Bartle Fré-rest küldte Afrika keleti részébe, hogy az ott még nagy mérvben üzött rabszolga kereskedésnek lehe-tőleg elejét vegye. Az egész angol sajtó a legna-gyobb érdekléssel viseltetik ezen ügy iránt, a lapok telve vannak a rabszolgaság ellen irt czikkkel, haj meresztő rajzokkal a rabszolga kereskedők ke-

gyetlenségéről s azon roppant anyagi károkról, mi-ket az üzlet ezen leggyűlöletesebb neme a termé-szettől dusan megáldott kelet-afrikai tartományok-ban évente okoz. Az alsóházi bizottság előtt Rigby vezérőrnagy, volt Zanzibari konzul, kijelentette, hogy a Nyasfa tótól délre fekvő terület évről évre inkább elnéptelenedik. Mariganja tartományban Li-vingstone első útjában pamut miveléssel foglalkozó szorgalmas népet talált; saját szavai szerint, még sohasem látott oly jó állapotban levő ültetvé-nyeket, oly dús gazdag vidéket. Később vissza-térve, a virágzó falvak helyén romokat, s a tüztől megkímélt néhány házat legyilkolt em-berek hulláival telve találta. A gyermekeket rab-szolgaságba hajtották, a nagyokat megölték. Az egész vidék, mely a nagy tavak és a tenger közé esik, rövid idő óta a pusztítás ezen szomorú képét tünteti fel. Rigby vezérőrnagy beszélt, hogy még néhány év előtt e nagy kiterjedésű földön minden fél mérföldre egy falut lehe-tett találni, most 120 mértföldet utazhat be az ember a nélkül, hogy emberi hajlékra akadna. A rablók rendszeren úgy járnak el, hogy a falut felgyújtják s az e módon támadt zürza-var közben a lakosságot megrohanják. A fo-goly nőket és gyermekeket szizra fűzik; a fu-tási kísérletet azonnali halállal büntetik. A férfiakat nehéz fájáromba fogják, melynek vé-gei éjnek idején a földbe czövekeltenek. A betegeteket, vagy fáradtság által végkép kimerül-teket a rablók egyszerűen az uton fekvé hagy-ják, minélfogva az ily rabszolga-karaván ösvényét rendszeren holtak és haldoklók szegé-lyezik. A tengerpartra érve, e szerencsétlenek he-ring módra összezsufolva hajókra rakatnak és ren-deltetésük helyére szállítatnak. Az angol kormány annál inkább érzi magát ily barbarizmussal szemben erélyes eljárásra készítve, mert e gyalázatos ke-reskedésben indiai angol alattvalók is részt vosz-nek. A zanzibari sultánnal szerződés áll fenn, mely szerint Anglia a rabszolga hajókat nyílt tengeren elfoghatja, de száraz földön, a sultán birtokainak határain belül a rabszolga kereskedést nem akadá-lyozhatja. A sultán székhelye azonban Zanzibar sziget, a délre eső szárazföldi kikötőkből a rabszolga hajók többnyire bántatlanul futnak be a főváros ki-kötőjébe, hol a sultán beviteli adót szed ezen élő árucikk után s a rabszolga-kereskedést formaszé-rint elismeri. E szerződés megváltoztatása képezi sir Barthe Frère főfeladatát. Anglia követeli, hogy az európai nemzeteknek szabad legyen a rabszolga hajókat bár hol kézrekeríteni vagy fenékre löni, s ezen követelését szükség esetére, fegyverrel is fogja érvényesíteni.

Külföldi hírek.

Mint Párisból 8-ról jelentik, Thiers szeren-csét kívánt Grant elnöknek újra megválasz-tásához.

Thiers csak szerdán vagy csütörtökön fogja felolvasni üzenetét a nemzetgyűlésben. Bizonyos-nak látszik, hogy két hét eltelté előtt semmiféle, az alkotmányt illető indítvány sem fog a nemzetgyűlés elé terjesztetni. Az állítják, hogy akkor Grevy el-nök egy oly bizottmány megválasztását indítvá-nyozandja, melynek az összes alkotmányi kérdé-sekkel kellene foglalkodnia. Ezen indítvány elfoga-dása valószínű.

A „Times“ szerint, Bazaine pere jövő június hó előtt semmi esetre sem fog nyilvánosan tárgyal-tatni, Rivière tábornok leghamarabb november vé-gén fejezheti be a vizsgálatot, s ekkor Metzbe uta-zik, hogy több fontos pont iránt személyes meg-győződést szerezzen. Másrésztől a periratok már több mint 3000 árkusra szaporodtak fel; ezen rop-pant okmányhalmaz először is Pourret tábornok és kormánybiztosnak küldetik át, hogy ennek alapján a vádiratot elkészítse. Thiers, kinek a per nagy gondot okoz, szintén személyesen akar minden fon-tosabb okmányt áttekinteni, végre még az igazság-ügyminiszteriumhoz tétetnek át a periratok tanul-mányozás végett s csak innen jutnak vissza. A p-per tábarnok kezébe, valamikor april végével.

London, nov. 10. A lordmayor lakomáján Granville beszédet tartott, melyben kiemelte, hogy a genfi itélet Angolországának csak pénzes zacskóit, de nem becsületét érinti, ő tehát azt ajánlja, hogy minden akadály nélkül csak meg kell fizetni a megítelt összeget. Granville azt is megjegyzé beszédében, hogy a francia-angol kereskedelmi szerződés elvileg összhangzásban van a szabad kereskedés rendszerével.

*) Tárgyalmas miatt késett.

Szerk.

Drezda, nov. 10. A szász kir. aranylakadalmas pár egyházi megáldása a szokásos szertartások közt, az összes fejedelmi vendégek jelenlétében ma ment végbe.

Drezda, nov. 9. A német császári pár a koronaherceggel ma d. u. 3 órakor ide érkezett, és a pályaudvarban a király, az özvegy királyné, a kir. hercegek és hercegnők, a weimári nagy herceg és számos fejedelmi vendég által fogadtattak. Báró Friesen és Fabrice tábornok miniszterek, az itt élő porosz tábornokok, az itteni cs. távirat- és postaigazgatóság elöljárói, Plotenhauer főpolgármester és a rendőri igazgató szintén jelen voltak. A porosz követ, valamint a dísz szolgálatra kirendelt szász tisztek és kamarások Roderauig mentek eléje a császári párnak; ezen városban találkozott Augustia császárné a német császárral.

A császári pár, s a szász királyné és királyi család kölesönös üdvözlése a legszívesebb volt. A mint a felségek a kir. salomból kiléptek, ellátatlan embertömeg ezerszeres éljenzésekben tört ki, mire a német császár a királylyal, a diszinduló hangjai mellett a felállítva volt dísz-század homlokzata előtt ellépdelt. A pályaudvarból való elköszülés a kir. palotába kétfogatu udvari diszkozikon történt; az elsőben a német császárné és az özvegy szász királyné, a másodikban a két korona herceg foglaltak helyet. A 2-ik és 3-ik kocsit nyitott volt. Az egész uton az utcákra és terekre sereglött közönségnek éljenzései harsogtak fel. A kir. palotában ismét egy díszszázad volt felállítva, a Vilmos császár nevét viselő gránátos ezredből, zászlóval és zenével; ennek homlokzata előtt szintén ellépdelt Vilmos császár.

Az uralkodó királyné üdvözlése után a cs. vendégek a kir. palota készen tartott lakszobáiba vonultak. Erre nemsokára a díszszázad a Vilmos császár gránátos ezred zászlóját megörzés végett a cs. főnöknek adá át. 5 órakor a szász felségeknél az összes fejedelmi vendégek részvétele mellett családi ebéd volt. Holnap délelőtt lesz az arany lakadalmas házaspár egyházi megáldása.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, nov. 13-án

— **Egyetemünk** a jog- és államtudományok karában szombaton nov. 16-án kezdődnek a rendes előadások; a többi három karban a még javában folyó építészeti munkálatok miatt valószínűleg pár nappal később.

— **Mint halljuk** — a nemrég garázdálkodó veszett eb által megmart egyének minden veszélyen kívül vannak.

— **Egyetemi rendelet.** A fekete táblán olvasható rendelet minden jog- s államtudományt hallgató polgárnak szoros kötelességévé teszi azt, hogy „Indexet” mindazon tanárok által aláírassa, kiknek előadásait hallgatni szándékozik; s e végből 13-tól kezdve kell a lyceumi tanácsteremben jelentkezni.

— **Dalkörünk** részéről, a szombati élvezetes dalestélyre szorgalmasan hordatnak szerte városunkban a meghívók. — Reméljük, hogy sikeres lesz a működése s az anyagi jövedelem sem marad el.

— **Szám 14. 872 parancsnoki.** A kolozsvári önkéntes tűzoltók parancsnoksága köztudomásn kívánja juttatni, hogy Orbán József kávéház tulajdonos ur, folyó hó 10-én e naponi kávéháza egész brutto bevételét, — ebből még a szolgálatot teljesített pincézereknek e napra járó bérét sem vonva le, — az egylet javára átengedte, s így a pénztár 150 ft 60 kral o. é gyarapodott. — Ezáltal Orbán József ur az alapszabályok 8-k cikke értelmében 100 ft. adománya után a kolozsvári önkéntes tűzoltók alapító tagjai között nem csak méltó helyet foglal el, hanem a 100 frton feylül adományozott összegért tűzoltó egyletünk nevezett urnak hálás és elismerő köszönetet is nyilvánítt. A kolozsvári önk. tűzoltó egylet parancsnokságától. Kolozsvárt, november 12. 1872. Minorich főparancsnok.

— **Ministerelnökünk gr. Lónyay** egészségi állapotát illetőleg jelentik, hogy a szobát őrsi s folyton jeges borogatásokat kell használnia. A gróf tudvalevőleg nemrégiben elesett s lábán többszörös sértéseket szenvedett.

— **A „Kelet” olvasói** fogytán támadt dühöngésében azon is fenakad, miért közöltük az egyetem megnyitást üdvözlő egyházi beszédekert, mert hát felláthatja az 5-ik és 6-ik hasábon az ev. ref. templomban elmondott szép szónoklat bő vonatát is, és nem rajtunk mult, hogy az unit. templomban tartott beszédet is nem tehetjük bele lapunk 260-ik számába hanem csak holnap hozzuk.

— **Az „élve beszélő emberfej”**, ám-bár szörnyen ígérte, hogy „csak 9 napig” szeren-

csélteti városunkat ittlétével, még folyton grassal a fatéren, bolondítva s rászedve a jámbor látogatókat jövedelmeseivel s ajándokaival. Jó lenne a rendőrségnek a szekrényt valahára bezáratni.

— **A főváros szabályozása.** Pest-Budából világvárost alakítani, ez a két testvér. szabályozását nagyítását és egyesítését czélzó törvj. fő feladata. Már a megdicsőült nagy Széchenyi István felismerte helyes tapintatával, hogy Buda és Pest, melyeket csupán a Duna választ el, közigazgatásilag egyesítendő. Miután az országgyűlés a sugárutak és fasoros utcák (boulevardok), kapcsolati hidok, telep házak és nagyszerű nyilvános építkezések számára a sok milliót megszavazta, kell, hogy a mindenek fölé helyezeti főváros az intelligens munka a nagyszabású közlekedés tudomány és művészet központjává váljék s az idegen, kit az átalakulásban levő Pest vonz, ne legyen kényszerítve utalattal fordítani el szeméit a piszokban és mosokban elszűnyedő Budától. A keletre emlékeztető állapotok a felvirágzó világváros mellett egy kicsiny vidéki város, szemközt a kevély palotákkal beomló fagyúnyhók — el kell hogy tűnjenek. Ha Pest, Buda, Ó-buda és a Margitsziget egyesítése tényre vált, akkor Magyarországnak egy körül-befül 300 ezer lakosból bíró fővárosa lesz, 2 elővárossal (Kőbánya és Újpest) és 12 népes kerülettel, történelmi emlékekkel, monumentális épületekkel, a pártatlan Dunával egy a budai hegyek által képzett oly szép fekvéssel, melynél felségesebbet és vonzóbbat európaszerte találni nem lehet.

— **Walter Skotnak** New-Yorkban, a skotok ajándékából, szobrot emeltek melyet f. hó 2-án roppant néptömeg jelenlétében lepleztek le.

— **A világiállítás** tartama alatt a Praterben külön rendőrség leend, mely csupán a világiállítás ténen fog a köbiztonság felett őrködni.

— **Gyutús ágyuk.** Görögországban Delos sziget közelében m. hó végén igen érdekes tárgyakra akadtak a tenger fenekén; buvárok, kik szívacsot hálóztak, a tenger fenekéről nyolc ágyut hoztak felszínre, melyek bár a 15. századból valók, mégis gyutú készülékekkel bírnak. Ez ágyuk közül négy 6 fontos és négy 4 fontos.

— **A bécsi világiállítási bizottmány** bevétele 1871. június 1-től 1872. szeptember végéig a kormány 5 milliónyi adományával együtt 5.087,274 ft. 59 krra, a kiadás pedig 4.452,141 ft. 71 krra megy. Ebből ment építésekre 1 millió 077,025 ft. 86 kr. Kezelési költségekre 420,026 ft. 68 kr. A függő számadás 2.955,099 forint 17 kr. s így a jelenlegi pénztárállás 635,274 ft. 59 kr.

— **A kórházok** és egyéb nyilvános jótékony intézetek iránt a lakosság azon rétege, mely leginkább arra van utalva, hogy szükség esetében ily intézetekhez folyamodjék, a nép nem viseltetik kellő bizalommal. Igaz ugyan más részről az is, hogy nálunk Magyarországon a kórházak általában — igen kevés kivétellel — a legkevésbé sem felelnek meg a szükségletnek.

— **A debreczeni muzeumot** a főiskolai gyűjteményekkel kapcsolatban állítják fel.

— **Ujvidéken** f. hó 11-én 15 szer zárdaifőnök Angyeltis püspök vezetése mellett üdvözlő a királyi biztost.

— **A bécsi világiállításon** hazánkban igen jó helyeket ad a főigazgatóság előzenyisége. A mezőgazdasági pavillonok helyeül majdnem a legnagyobb területet kaptuk; az iparipalotában is tágos helyet. Erdészeti pavilonunk, mely már épül, egyike lesz a kiválóbb pontoknak. A gépcsarnok helye is igen jó. A műcsarnokban ugyan még nincs meg a ténfelosztás, de az igazgatóság ígéretet tett, hogy a magyaroknak megadja a kívánt területet.

— **Matejko** híres „Báthori István” képét, december hó folytán Pesten is be fogja mutatni.

— **Szentpétervárt** oly kevéssé rokon-szenveznek a németekkel, hogy az olasz opera jeles tajját Mallinger asszonyt azért piszezték ki, mivel horvát származása daczára is német énekesnő; ellenben, ha francia egyenruhát látnak a színpadon, — mindig zajosan tapsolnak.

— **Anglia és a rabszolgakereskedés.** Sir Bartle Frère Kelet-Afrika partjaira küldette az angol kormány által a végből, hogy az ottan nagyban lábrakapott rabszolgakereskedésnek véget vessen. E tett Angliának becsületére válik; úgy is angol férfiak voltak azok, kik tetteleg leginkább befolytak a rabszolgakereskedés megszüntetésére: egy Sidmouth, egy Wellesley, egy Clarkson és egy Wilberforce, kiknek nevei érdemesek arra, hogy arany betűkkel irassanak a történet emlékkönyvébe. Ez aztán az igazán humanus működés és többet érő a milliókat elnyelő hittérítő és egyéb vallásos vállalatoknál; hisz maga a híres utazó Livingstone, ki saját szemével látta a rabszolgakereskedés által előidézett nyomorokat, fel-emelte már többször szavát ez ügyben. Ujdons. rovatunkban említett volt már téve egy angol hadihajó a „Vulture” és egy rabszolgakereskedő hajó találkozásáról, mely utóbbin a legnagyobb ocsmányságokat fedezték fel. Ennek híre borzadályba ejtette az egész angol népet s örövendek rajta, hogy sir Bartle Frère küldetése már előbb el volt hat-

rozva, A rabszolga kereskedés folytán az afrikai Nyassa tó körüli terület mind inkább s inkább elnéptelenedik; földterületek, hol előbb dolgos munkás népek laktak pusztákká válnak.

— **Egy millió** a szép zongorázásért. Bécsben 1868-ban egy Czikkann Kornélia nevű fiatal özvegy tűnt fel, mint kitűnő zongorajászó és jeles zongoratanítónő. E hölgy özvegyé lévén, gyermekei érdekében zongoratanításra határozá el magát, s csakhamar igen keresett tanítónő lett, — sőt legközelebb ép oly váratlan, mint gazdag jutalomban részesült. Ugyanis egy amerikai Kroezus, ki mástól évig Bécsben tartzkodott s naponkint zongorázattott magának Czikkann a. által, nemrég hazájában meghalt, és sok millió dollárjából egy milliót hálaul a művésznőnek hagyományozott.

— **A marhavész** Alsó-Ausztriában is kiütött.

— **Statistika.** Stiriában 72,000 hold szőlő van, mely 1 1/2 millió veder bort szolgáltat 7 millió értékben.

— **Költséges igazságszolgáltatás.** Egy német kiszámította, hogy a communistalázadásban résztvettek megbüntetése a francia kormány-nak előleges kiadásban 14,600,000 frankjába került továbbá évenként pedig 4,836,000 frankra megy fel.

— **Elítélt herceg.** Wittgenstein herceget (az uralkodó herceg fivérét) Arnsbergben erőszakoskodásért 4 heti börtönrre ítélték.

— **Találó német nevek.** A „N fr. Pr.” közli azon önkéntes vállalkozók névsorát, kik az osztrák küldöttséghez, mely jövő héten Konstantinápolyból Persia fővárosába Teheranba indul, csatlakoznak; ezek közt van egy Rittmeister zur Hölle, Hauptmann Ju ch s. Ugyanazon lapban említés van téve egy Pechmanu nevezetű generalisról, ki az osztrák katonaképző intézetek felügyelője.

— **Letörülhetetlen tinta.** Mint Párisból írják, a bélyegkezelő hivatalnál kitörülhetetlen tintát találtak föl. Ezzel elejét veszik a számos csalásoknak, melyek felhasználó bélyegeket újból alkalmazása által történnek.

— **Titkos szavazás.** A „Bünd. Tagbl.” írja, hogy egy bizonyos községben nagy fejtorést okozott az előjárásnak az, hogy mit tesz a „titkos szavazás”? Végre a bíró számos álmatlan éj után végzetetlen öröme kitalálta, és egy vasárnapon községe minden férfit egyenként egy kis szobába szólította, s ott sugva megkérdezte, hogy kire akar szavazni. Ez aztán „titkos” is „szavazás” is volt.

— **Statistikai adat.** Az „Evenement” szerint egy francia kiszámította, hogy Franciaországban 1830 óta épen 579 ministere volt

— **Meteor.** Lindauban f. hó 2-án este 8 óra 10 perczkor egy gyönyörű meteor volt látható. A jelenség alig 3—4 másodperczig tartott, és tartama alatt halványkék színt váltott, míg a golyó aól sötét, közepén izzó vörös, felül pedig halványárga volt, s egy hosszú fényugárt vont maga után.

— **Uj könyv.** Megjelent Hornyánszky Victor kiadásában Pesten: „A magyar korona területén lévő állami és vasuti táviratok statistikája 1871-ik évről” a föld. és ker. min. megbízásából összeállította Zagoni Gábor. A nagy nyolczadrét füzet kimutatja, hogy a m. korona területén 1871-ben 321 állami távirat állomás volt 1,239 férfi- és 30 nőhivatalnokkal. Legtöbb sürgönyt feldolgozott a pesti (1,018,808) 212, ezer 143 ft. 99 kr. bevétellel, legkevesebbet a gödöllői (91) 3 ft. évi bevétellel. A kolozsvári téviratállomás feldolgozott 120,947 sürgönyt, 13,840 ft. 54 kr. bevételi összeggel — A könyv részletes adatokat nyújt az állami és vasuti távirat-hálózatok állásáról, jövedelméről. Ára (?)

— **Játékbankok kisértgetnek** mindenfelé, most Vaduzban Lichtenstein hercegség fővárosában akarnak egy világraszóló játékbankot felállítani, két francia vállalkozó 8 millió frankot ajánlott fel az országoskának, ha megengedtetik nekik, játékbankokat annak területén felállítani. Az ország szeretné is, a lakosok is óhajtanák a nyereség kedvéért, — de a herceg, ugylátszik nem akar semmikép beleegyezni.

— **A magyar államjavak.** A magyar koronajóságok 44 millió értéket képviselnek és 2 milliót jövedelmeznek. Ez több mint 4 közel 5 perczent jövedelem. A jóságokon kívül az állam 15 millió értékű erdőség és 177 millió értékű sóbányák és 34 millió értékű egyéb bányák is birtokában van.

— **Hírlap-statisztika.** Valaki kiszámította, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban 7,000 emberre esik egy hírlap, a Svájcban 8,000, Belgiumban 15,000-re, Hollandban 16,000-re, Franciaországban és Angliában 23-000-re, Poroszországban 26,000-re, Olaszországban 44,000-re, Ausztriában 105,000-re, Törökországban 300,000-re és Oroszországban 350,000 emberre esik egy-egy.

— **A világiállítás** ideje alatt bizonyos — Seicz a népesebb utcákon több bodét szándék-

szik felállítani, melyekben valamennyi mulatóhelyre jegyeket lehet venni.

Nemzeti színház.

Kedden nov. 12-én „Szép Helena” Offenbach 3 felvonásos operette került színre. Az előadás, levonva azt, hogy a női kar kissé gyengere volt, élénken folyt le, és a csoportokon sem volt ma észrevehető a különben szokásos monotonitás. Zajong (Paris) Medgyaszay Ilka (Helena) igazán szépen énekelt. Marcell (Galchas) jó alak volt, Szentgyörgyi (Monelaus) is, kissé túlzott ugyan, de egészen véve csinosan játszott. Dekány Róza (Orestes) élénken sürgött forgott, csak Agamemnon tennéjól, ha az éneklést másra hagyta. — A darabból néhány kisebb frivol részlet ki volt hagyva, előnyére az előadásnak.

Árjegyzék. nov. hó 7-én tartott hetivásárról (alsó a. mérő középpár.) Tisztabuza 7 ft. 70 kr. Elegybuza 4 ft. 50 kr. Rozs 4 ft. 42 kr. Árpá 2 ft. 72 kr. Zab 1 ft. 20 kr. Törökbuza 5 ft. 62 kr. Pityóka 2 ft. 42 kr. Marhahus fontja 21. Kolozsvárt, nov. hó 7-én 1872.

Piaczi árak:

M-Vásárhely, f. évi novemb. 7-én 1 alsó-ausztriai mérő tiszta buza 5 ft 70—6 ft 15 krig, rozs 4 ft 34—4 ft 60 krig. elegybuza 4 ft 30—4 ft 86 kr., zab 1 ft 54—2 ft, 1 mázsa széna kötve 2 ft, kötellen 1 ft 80 kr., szalma 1 ft 20 kr., zsup szalma 1 ft 30 kr., 1 öl 36 hüvelykes tűzifa 15 ft 60 kr., 1 öl uszatott fa 9 ft., 1 font fagygyugyertya 40 kr., marhahus 18 kr., konyhaliszt 12 kr., 1 kupa borsó 22 kr., lencse 20 kr., paszuly 18 kr., 1 mérő pityóka 1 ft 15 kr., 1 fő káposzta 10 kr., 1 font só 5 kr., Disznósír 50 kr., szinzsír 56 kr.

Nagy-Enyeden, f. évi novemb. 7-én 1 alsó-ausztriai mérő tisztabuza o. é. 6 ft 20—6 ft 50 kr., rozs 4 ft 20—4 ft 75 kr., elegybuza 5 ft 15—5 ft 75 kr., zab 1 ft 38—1 ft 50 kr., 1 mázsa széna kötve 1 ft 70 kr., kötellen 1 ft 60 kr., szalma 40 kr., zsupszalma 50 kr., 1 a.-au. öl 36 hüvelyk tűzifa 12 ft., 1 font fagygyugyertya 36 kr., marhahus 16 kr., konyhaliszt 12 kr., 1 kupa borsó 16 kr., lencse 24 kr., paszuly 14 kr., 1 mérő burgonya (pityóka 1 ft 30 kr., 1 font só 5 kr., disznósír 50 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

November 12-ről. 5% metaliques 65.75
5% nemzeti kölcsön 68.90. 1860-ki államkölcsön 102.50 Bankrészvénnyek 979. Hitelrészvénnyek 333.40 London 108.50. Ezüst 107.35. Cs. kir. arany 5.15. 20 frankos arany 8.65.—

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80
— Temesi 78.50. Erdélyi 76.25. Horv. Szlavon

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Nyiltér.

— Miután megfelelő számú vevők jelentkeztek, a

Graham-könyér

kapható lesz f. november hó 14-től kezdve minden nap **Bocsei Hugó** b.-középutczai 150 sz. üzletében.

NYILTÉR.

Egy angol, francia és német nyelvtanár.

ki az oxfordi egyetemen mint rendes tanár hosszabb ideig működött s erről kitűnő bizonyítványai vannak, kész leczkéket adni az angol, francia és német nyelvből. Tanrendszere szerint hat hó alatt bár melyik nyelven meg lehet tanulni írni, olvasni és beszélni.

Tanórák:

az angol nyelvből: kedd, csütörtök és szombat d. e. 10—11, d. u. 2—3 óráig;
a franciaiból: csütörtök és szombaton d. e. 9—10, d. u. 3—4 óráig;
a németből: hétfő, szerda és péntek d. e. 9—10, d. u. 3—4 óráig.

Hivatalnokok és egyetemi polgárok számára tanórák d. u. 6—7-ig.

Havonként 8 lecke 5 forint.

E felett az angol nyelvből külön tanfolyamot is nyit hétfőn, szerdán és szombaton este 7—8 óráig.

Értekezni lehet „Nemzeti szálloda” 11. szám alatt és e lapok szerkesztőségénél. Levelek K. K. B. czim alatt.

Árverési hirdetmény

Alólt telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételük, mikép Vikol Antalnak néhai öz. gr. Bethlen Józsefné szobalétt. gr. Thoroctak Eszter hölgysége ellen 2100 drb. cs. arany követelés s járulékat iránt folytatott végrehajtási ügyében a bírói árverés 1872 november 29-én a helyszínré Krasna-Horvát községéhez d. e. 10 órakor megkezdéssel kitűzött. mikor is nevezett alpereseknek krasna-horvátból is bíróság eládatni fognak. — Banafté az együttesen árverezendő javak 46, 458 forintban kiküldendő bécsértékének 10%-ka leszen. A vételár felé a leltésű 3, másfél, melybe a banafté is beszámítatott, újabb 3 hónap alatt fizetendő, 6% kamattal együtt vevő a javaknak azonnal birtokába lép, azok nyilvántartási átírása azonban csak az egész vételár befizetése után fog megtörténni, az árverési feltevések meg nem tartása esete a pr. 459 §-a szerinti eljárásnak bendvén helye. Egyidejűleg felhívattak azon jelzálogos hitelzők, kik nem a bíróság székhelyén laknak, hogy az árveréshez helyben székelő megbízottat nevezzenek s azt idejében jelentésk be, mert különben a hivatalból kirendelendő gondnok által fogják képviseltetni.

Az elárverezendő javak pedig ezek:

Helyrajzi szám	Helyrajzi szám	Becsár
2.	Hat szobából álló lakház, 25. sz., mel- löképületekkel, udvarral és kerttel	3 hold — öi 12,273 frt.
10.	Ház, 16. sz. kerttel, gyümölcsösrel, aszalóval	10 " " 324 "
12.	Puszta kert	— " " 115 "
26.	Kékereki vízi malom, molnárakkal I. sz. és kert	— " " 900 "
29.	Ház, 118. sz. udvarral és kerttel	4 " " 4710 "
73.	Kert	— " " 1200 "
84.	Kert	1 " " 1400 "
97.	Ház, 14. sz. kerttel	6 " " 2052 "
110.	Ház, gyümölcsös-kerttel	2 " " 400 "
128.	Ház, 43. sz. kerttel	— " " 75 "
244.	Szántó, Kővesberezén	8 " " 1391 "
245.	" Malomtéren	18 " " 3844 "
315.	" " " "	7 " " 1264 "
395.	Üres telek, szántó és kaszálóval Tol- gyesben	29 " " 1626 "
445.	Kaszáló, Lonkában	— " " 46 "
472.	" Mázsruban	2 " " 172 "
486.	" " " "	10 " " 1031 "
609.	Erdő, Nagyerdőn	113 " " 2087 "
612.	Ház és szántóföld	5 " " 33 "
613.	Szántó, Vargadombon	1 " " 362 "
632.	" " " "	10 " " 69 "
671.	" " " "	16 " " 155 "
679.	" " " "	16 " " 1603 "
770.	" " " "	5 " " 268 "
781.	" " " "	5 " " 304 "
817.	" " " "	22 " " 812 "
842.	" " " "	1 " " 83 "
845.	Kaszáló, Vizrejárón	1 " " 135 "
848.	Szántó, kaszáló, Vizrejárón	21 " " 2831 "
855.	Kaszáló, Vizrejárón	1 " " 144 "
862.	Szántó, kaszáló, Szénakeretben	2 " " 286 "
892.	Szántó	2 " " 51 "
898.	" " " "	2 " " 198 "
917.	Szántó, Szénakeretben	6 " " 390 "
909.	Szöllő, Vápan	4 " " 1083 "
983.	Kaszáló	4 " " 245 "
1023.	Szöllő, szántó Vápan	4 " " 564 "
1045.	Szántó, Kátieson	8 " " 36 "
1083.	" " " "	5 " " 917 "
1103.	Szántó, erdő, Kátieson	25 " " 2628 "
1105.	" " " "	75 " " 52 "
1165.	" " " "	— " " 228 "
1167.	Kaszáló, Csnorban	3 " " " "
1170.	Ház, 144 sz., szőlő, sajószin, szántó, kaszáló, Csnorban	40 " " 1685 "

Összes becsár 46,458 frt.

Királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Somlyón, november 2-án 1872.

Huberth Iván,
t. elnök.
Bartha Győző,
t. aljegyző.

Árverési hirdetmény

Ezennel közhírré teszi alólt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön-intézetnél elzalogosított s folyó hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adani, és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszékzók, aruk stb. árverése lesz.

folyó évi december hó 9-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerrek stb. árverése lesz.

folyó évi december hó 16-án.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek. Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átírás végéig beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitélt tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet hasonlólag őt illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni. Kolozsvárt, november 10-én 1872.

A hitelbank és zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtárúsnál Kolozsvárt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Oklevéltár. (I.) 05., 0- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világszerte rajzokkal. (36 tábla.)
Írta Jakab Elek.
Ara 10 frt. (327)

E minden tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dícsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Stesson tehát a város értelmes közönsége, e munkát partfogása alá venni és terjesztetni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudás iróba minél több kedvet öntsen, e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az utabbi kor története lesz. A ki megszerzte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklél fogja lapozgatni és benne buvátkodni, s a folytatását minden áron megszerzezi magának.

Szekely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága,
szerkesztette
Szabó Károly.
I. kötet 1211 — 1519. 1872 Ara 2 forint.

T E M E T K E Z É S I I N T É Z E T

Entreprise des pompes funebres

egy évi működése alatt teljesen be bizonyította, hogy városunknak diszére, a t. cz. közönségnek hasznára van. Az intézet főállása óta **temetkezéseink diszesebbek s jóval kevesebbe kerülnek**, mi az által lett elérve, hogy az intézet saját begyakorlott személyzetet, fogatokat, különböző gyász-szekereket, fa- és ércz-koporsót s egyéb

gyász kellekekből raktárt tart,

hogy mennyire kiérdemeltük a t. cz. közönség bizalmát, mutatja az, hogy helyt és vidéken minden nagyobb szerű temetést intézünk végezett.

A rendes temetések 25, 50, 100, 150, 200, 300 és 400 forintosok — azonban ezen dijszabállyal tetszés szerinti eltérés eszközölthetnek s kívánatra **drágább** vagy **olcsóbb** temetés is rendeztetik.

A felsorolt díjakért az intézet a dijszabály szerint koporsót, párnákat, lepedőt, mádráczt, szemtakarót, ravatalt, szoba diszítést, gyertyákat, egyházi szertartást, harangozást, szomorú jelentést, gyász és kísérő kocsikat, egyenruházott személyzetet, sirásatást és befedést szolgáltat ki, rendez és állit elő oly pontossággal, hogy a gyászoló család közreműködése legkevésbé sem lesz igénybe véve.

Ércz- és fakoporsók felszerelve vagy a nélkül magára is szolgáltatnak ki gyári árban.

Felvételi iroda: **Bogdán István** üzletében. Intézeti és raktári helyiség kül-tordautca a temető bójárásnál balra.

Kolozsvárt, október hó 1872.

A temetkezési intézet.

Bogdán István,
igazgató.